

Klagenemnda for naturskader - NSK-2017-22579

Myndighet	Klagenemnda for naturskader
Dato	2017-06-20
Doknr/publisert	NSK-2017-22579
Stikkord	Skade på vei. Naturskadeloven § 4.
Tittel	NSK-2017-22579
Saksgang	2017/22579
Forfatter	Forfattere: Leder Trine Buttingsrud Mathiesen, Hallvard Berg, Sølve Bærug og Vikas Thakur.
Sammendrag	Han fSkadelidtes vei fikk skader under storm 26.12.2016. Etter opplysningene i saken finner Klagenemnda at den observerte vannstanden ikke var på et nivå for erstatningsbetingende stormflo på skadetidspunktet. Klagenemnda finner det heller ikke sannsynliggjort at skadene direkte skyldes stormen, men at grov sjø og bølger under sterk vind har gjort skade på veien. Skadene er derfor ikke naturskader etter naturskadeloven § 4 første ledd. Klagen tas ikke til følge.

Saksfremstilling:

Skadelidtes vei i X kommune fikk skader under storm 26.12.2016. Skadelidte fremmet krav om erstatning for skade som skyldes storm/bølgeslag. Skadelidte skriver:

«Den 26.12.2016 var det stormflo og veldig tung sjø etter lang tid med uvær. Som bildene viser tok sjøen noe av veien som fører frem til 4 utleiehytter.»

Landbruksdirektoratet har behandlet søknaden, og fattet 27.3.2017 vedtak om avslag på søknaden om naturskadeerstatning, med den begrunnelse at direktoratet ikke finner det sannsynliggjort at det var stormflo på skadetidspunktet og heller ikke at skadene direkte skyldes storm. Skadene skyldes ikke en naturulykke etter naturskadeloven § 4 første ledd.

Skadelidte klaget 9.4.2017 på vedtaket. Klagen er begrunnet med at det var stormflo på X denne dagen og viser til skader på veien. Det vises videre til at værvarslinga på Y vil kunne bekrefte dette. Slik Landbruksdirektoratet forstår klagen, mener A at det skal legges til grunn at det var stormflo og høy vannstand på det aktuelle skadetidspunktet, og at søknaden om erstatning dermed oppfyller kravet om at det foreligger naturulykke jf. naturskadeloven § 4. Direktoratet legger til grunn at A mener at disse omstendigheter, med påfølgende skader, må føre til at han hun får medhold i sitt krav om erstatning for å få dekket gjenoppretingskostnader jf. naturskadeloven § 10.

Slik Landbruksdirektoratet forstår klagen, mener skadelidte at det skal legges til grunn at det var storm og høy vannstand på det aktuelle skadetidspunktet, og at søknaden om erstatning dermed oppfyller kravet om at det foreligger naturulykke jf. naturskadeloven § 4. Direktoratet legger til grunn at skadelidte mener at disse omstendigheter, med påfølgende skader, må føre til at skadelidte får medhold i sitt krav om erstatning for å få dekket gjenoppretingskostnader jf. naturskadeloven § 10.

Landbruksdirektoratet har lagt til grunn at det var storm på skadestedet på skadetidspunktet, og videre at høyeste målte vannivå på skadestedet på skadetidspunktet var 188 cm 26.12.2016. Nivået for fem års gjentaksintervall på skadestedet er 212 cm.

Relevante rettsregler

Landbruksdirektoratet har behandlet klagen etter § 33, annet ledd, uten å finne grunn til å endre vedtaket. Saken fremlegges for Klagenemnda for naturskadesaker etter naturskadeloven § 18 jf. naturskadeerstatningsloven § 24, naturskadeforskriften § 20 og forvaltningsloven § 33 fjerde ledd. Det er de materielle reglene i naturskadeloven av 23.5.1994, nr. 7 som skal anvendes i saken.

Klagenemndas vurderinger

Slik saken står er det kun årsaks spørsmålet, om det foreligger en naturskade, som skal avgjøres.

Landbruksdirektoratet har i vedtaket kommet til at det ikke foreligger noe erstatningsansvar for naturskadeordningen i den aktuelle saken, og derfor er det ikke fattet noe vedtak om selve erstatningsutmålingen.

Spørsmålet om ansvarsgrunnlag avgjøres etter naturskadeloven § 3 første ledd jf. § 4 første ledd og § 1 første ledd. Det må foreligge en skade som direkte skyldes en naturulykke. Det er enighet om at objektet ikke kan forsikres.

Skadelidte anfører at skadene på veien skyldes storm, nærmere bestemt høy sjø og høye bølger som følge av storm og legger til grunn at dette er naturulykke i lovens forstand. Landbruksdirektoratet har i vedtaket også vurdert om det var stormflo på skadetidspunktet, fordi skader som skyldes stormflo kan være erstatningsmessige naturskader.

Storm

Når det gjelder skader som skyldes storm legger Klagenemnda til grunn at skadene må «direkte skyldes» stormen, dvs. vindpåvirkning, for at det skal kunne ytes erstatning. Sjøgang/bølgeslag som følge av storm er ikke en naturulykke og skader sjøen gjør i denne sammenheng er ikke naturskader i lovens forstand. Praksis etter naturskadeloven er fast og klar, skader sjøen gjør som følge av storm er indirekte skade som ikke kan dekkes. Dette er også lagt til grunn i domstolene, bl.a. i Gulating lagmannsretts avgjørelse LG-2015-102574.

I forarbeidene til naturskadeerstatningsloven av 15.8.2014, som trådte i kraft 1.1.2017, Prop 80 L 2013-14, kapittel 11 på side 37 flg. står det under omtalen av rettstilstanden etter naturskadeloven: «Et eksempel på en skade som ikke kan sies å direkte skyldes en naturulykke er hvis en storm lager bølger som forårsaker skader på grunn eller installasjoner». Og videre uttales det under kapittel 11.4: «Departementet er enig med SLF som anbefaler en videreføring av innholdet i dagens årsakskrav.» Uttalelsene fra departementet viser også at rettstilstanden på dette området er avklart.

Stormflo

Dersom stormen presser vann mot land slik at det oppstår stormflo så er dette naturulykke etter naturskadeloven § 4, og skader sjøen gjør i denne sammenheng kan dekkes. Ved slike skader som de aktuelle, hvor det er sjøgang og bølgeslag som har forårsaket skadene på objektet, vil det etter Klagenemndas syn være avgjørende hvorvidt det har vært stormflo. Skader sjøen gjør under storm gir kort sagt bare rett til erstatning hvis det også var stormflo på skadetidspunktet.

Klagenemnda legger til grunn at det er stormflo dersom målt havnivå er på eller over et nivå med fem års gjentaksintervall, med andre ord en flo som statistisk sett bare oppstår hvert femte år. Vi legger kartverkets objektive målinger av havnivå, vannstandsdata, til grunn for om det var stormflo på skadetidspunktet.

Når det gjelder tolkningen av begrepet stormflo i naturskadeloven er det en langvarig fast forvaltnings- og rettspraksis som ligger til grunn. Problemstillingen er også behandlet i forarbeidene til naturskadeloven, innstillingen av 1959, s. 51 venstre spalte i kommentaren til lovforslagets § 5: «En stormflo som ikke driver vannet høyere enn det er ved normal springflo, vil ikke kunne karakteriseres som en naturulykke». Springflo er et fenomen som opptrer årlig, når månen og solen begge påvirker tidevannsnivået.

Naturskadeforsikring legger også til grunn et nivå for fem års gjentaksintervall for stormflo.

I følge innhentede vannstandsdata var høyeste havnivå på skadedagen lavere enn et nivå for fem års gjentaksintervall I naturskadelovens forstand var det derfor ikke stormflo på skadedagen.

Vedtaket:

Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, såsom skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv, vulkanutbrudd eller lignende, jf. naturskadeloven § 4 første ledd. Det følger av forarbeidene at skaden må være voldt umiddelbart ved naturulykke, og at fjernere følger av ulykken ikke kommer i betraktning, jf. Innst. om sikring mot og erstatning for naturskader av 1959 s. 50, samt Ot.prp.nr.12 (1993-1994) s. 25.

Etter opplysningene i saken - herunder vannstandsdata, værreport, takst og bilder - finner Klagenemnda at den observerte vannstanden ikke var på et nivå for erstatningsbetingende stormflo på skadetidspunktet. Klagenemnda finner det heller ikke sannsynliggjort at skadene direkte skyldes stormen, men at grov sjø og bølger under sterk vind har gjort skade på veien. Skadene er derfor ikke naturskader etter naturskadeloven § 4 første ledd. Det er etter dette ikke grunnlag for erstatning etter naturskadeloven.

Klagen tas ikke til følge.